

Vraag d.d. : 28-11-2025
Onderwerp : Raadsvragen bij raadsvoorstel Subsidieverordening duurzame
energiemaatregelen 2026-2027
Van : Bas Aarts (VVD)
Afhandeling door : Wethouder Wijnen
Afgehandeld d.d. : 09-12-2025

Vraag

Wanneer veel thuisbatterijen tegelijkertijd reageren op deze prijs en massaal gaan opladen of terugleveren, ontstaat er een piek in de belasting van het lokale elektriciteitsnet. Vooral op momenten met weinig lokale vraag naar elektriciteit kan dit leiden tot overbelasting. Dit vergroot de kans op storingen en maakt het moeilijker voor netbeheerders om het energiesysteem betrouwbaar te houden op buurtniveau.

In de RIB staat dat het laden van batterijen of terugleveren uit batterijen bij een overschot of tekort op het net juist een negatief effect kan hebben op het stroomnet.

Waar is deze stellingname op gebaseerd?

Over hoeveel batterijen hebben we het dan?

Antwoord

Onderzoeksbureau CE Delft heeft een technische analyse gedaan over de rol van thuisbatterijen in het energiesysteem: [CE_Delft_Thuisbatterijen in de energietransitie.pdf](#). Netbeheerders en Enexis gebruiken deze studie ook in de onderbouwing van hun visie op thuisbatterijen: [Visie Enexis](#), [Visie Netbeheer Nederland](#). Uit dit onderzoek blijkt dat thuisbatterijen bij een prijsprikkel juist extra piekbelasting kunnen veroorzaken en daarmee het risico op netoverbelasting vergroten.

Kernpunten uit het onderzoek:

Thuisbatterijen laden en ontladen op basis van marktprikkels, zoals lage of hoge uurprijzen. Wanneer veel batterijen tegelijkertijd reageren op dezelfde prijssignalen, kunnen ze de lokale piekbelasting verhogen in plaats van deze te verlagen. Batterijen laden soms juist op als er nationaal een overschot is, ook al is het lokale net op dat moment al zwaar belast.

Dit gebeurt bijvoorbeeld op momenten met veel windproductie op zee. De elektriciteitsprijs wordt bepaald op het hoogste netdeel waar gebalanceerd wordt (het hoogspanningsnet van TenneT). Bij veel wind op de Noordzee ontstaan daardoor lage prijzen op de nationale markt. Batterijen in heel Nederland krijgen dan het signaal om massaal te laden. De betreffende elektriciteit moet echter via het regionale en lokale net worden getransporteerd naar de thuisbatterijen. Dat kan lokaal juist leiden tot extra belasting, meer netcongestie en meer kans op storingen in het laagspanningsnet van Enexis.

Het rapport concludeert daarom dat thuisbatterijen zonder aanvullende sturing een nuttige rol hebben voor het nationale energiesysteem, maar lokaal extra netbelasting veroorzaken en dus niet bijdragen aan het oplossen van netcongestie.

Over hoeveel batterijen hebben we het dan?

Het piekverhogende effect treedt op zodra een substantiële groep huishoudens in dezelfde wijk dezelfde prijsprikkels volgt. Het rapport werkt met voorbeeldbatterijen van 5 en 10 kWh (2,5 en 5 kW vermogen). Het effect ontstaat al bij tientallen batterijen binnen één lokaal netgebied van een transformator in een wijk. Enexis benadrukt dat uitval van netdelen al kan gebeuren op straatniveau wanneer er een beperkt aantal batterijen wordt aangesloten, omdat de infrastructuur in de straat niet berekend is op dit soort belasting.

Conclusie

1. Thuisbatterijen lossen met het huidige beleid geen netcongestie op. Ze verhogen juist de piekbelasting omdat ze gestuurd worden door nationale energieprijzen, niet door lokale netcondities.
2. Het risico op lokale overbelasting ontstaat wanneer veel batterijen tegelijk reageren op lage of hoge energieprijzen. Dit effect kan al op straatniveau met een beperkt aantal thuisbatterijen optreden.
3. Nieuw beleid is nodig om batterijen wél piekverlagend te laten werken, zoals hervorming van nettarieven, directe sturing van het laadgedrag van de batterij door de netbeheerder, en beheer via congestiemanagementcontracten. Dit zijn zaken buiten de verantwoordelijkheid en controle van de gemeente.

Overwegingen voor gemeente Bergeijk

Er is geen manier om als gemeente te controleren hoe iemand een thuisbatterij gebruikt. Daardoor is er geen garantie dat iemand een thuisbatterij enkel gebruikt voor het verhogen van eigen verbruik van zonne-energie. Daarom lopen we als gemeente het risico dat de lokale netcongestie en mogelijke stroomuitval verergert door het stimuleren van thuisbatterijen met een subsidie.

Daarnaast kunnen we thuisbatterijen op dit moment niet opnemen in de subsidieregeling van Bergeijk, omdat we voor deze maatregel niet kunnen aansluiten bij de regels van de RVO, zoals we dat doen voor andere duurzame maatregelen (zoals warmtepompen). Voor de beoordeling van de duurzame subsidies maken we gebruik van de RVO-regels voor aanschaf en installatie, gebaseerd op de meldcodelijst. Omdat RVO geen subsidie voor thuisbatterijen heeft, zijn er geen getoetste regels voor aanschaf en installatie. Hierdoor is het niet mogelijk om te controleren of de aangeschafte materialen voldoen aan de vereiste kwaliteitsnormen.